

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Αριθμ. Πρωτ. 1562
Ημερομ. 29/4/20

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 16 Απριλίου 2010

Αρ. πρωτ.: 3688

ΠΡΟΣ: κ. Φίλιππο Πετσάλνικο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο του άρθρου 36 παρ. 7 του Κανονισμού της Βουλής παρακαλώ όπως ορίσετε συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου προκειμένου να ενημερωθούν τα μέλη της για το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων». Προτεινόμενη ημερομηνία η 22 Απριλίου 2010.

Επισυνάπτεται κείμενο για την προετοιμασία των Βουλευτών.

Με τιμή

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κατερίνα Μπατζελή

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

«Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων»

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΕ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

Ορισμός του Επαγγελματία Αγρότη»

1. Για να είναι δυνατός ένας σύγχρονος, αξιόπιστος και αποτελεσματικός στρατηγικός σχεδιασμός για

- **την αγροτική ανάπτυξη**
- **τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας**
- **την ενίσχυση της γεωργικής δραστηριότητας**
- **τη δίκαιη κατανομή των δημόσιων πόρων**
- **τη διαφανή διαχείριση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και μέτρων**
- **την προώθηση ολοκληρωμένων διατομεακών Πολιτικών**

θεωρείται απολύτως σκόπιμη αλλά και απαραίτητη η δημιουργία ενός Μητρώου Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων σε μια ενιαία βάση δεδομένων, που θα περιλαμβάνει τόσο αλφαριθμητικές όσο και χαρτογραφικές πληροφορίες.

Η εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων των επαγγελματιών αγροτών ως και των κάθε είδους κατόχων αγροτικής εκμετάλλευσης, νομικών και φυσικών προσώπων είναι υποχρεωτική.

2. Βασικές παράμετροι προσδιορισμού της επαγγελματικής ιδιότητας του Αγρότη είναι ο χρόνος απασχόλησης στη γεωργία καθώς και το μέρος του εισοδήματος που προκύπτει από την αγροτική δραστηριότητα

3. Η απασχόληση στον γεωργικό τομέα παρουσιάζει ιδιομορφίες, οι οποίες απορρέουν κατά κύριο λόγο από τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, όπως ο μικρός κλήρος, η ηλικιακή πυραμίδα, η πολυδραστηριότητα, οι οικογενειακής μορφής εκμεταλλεύσεις.

Είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι, από το σύνολο των απασχολούμενων στη γεωργία:

- Μόνο το 12% περίπου χρησιμοποιεί το 100% του χρόνου του στην αγροτική δραστηριότητα**
- Το 20% χρησιμοποιεί το 50-90% του χρόνου του στην αγροτική δραστηριότητα**
- Το 68% χρησιμοποιεί λιγότερο από το 50% του χρόνου του στην αγροτική δραστηριότητα**

Αυτή η στατιστική απεικόνιση αποδεικνύει ότι, αν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του κατά κύριο επάγγελμα αγρότη απλά και μόνο το κριτήριο χρόνου απασχόλησης στην αγροτική οικονομία και ειδικότερα ένα ποσοστό 50% επί του συνολικού χρόνου απασχόλησης, τότε θα ενταχθεί στο αγροτικό

επάγγελμα μόνο το 1/3 (δηλαδή το 33%) του αγροτικού πληθυσμού.

4. Το εισόδημα -πέραν εκείνου των κοινοτικών επιδοτήσεων- είναι επίσης βασική παράμετρος. Λόγω φυσικά του διαφορετικού τρόπου προσδιορισμού που εφαρμόζεται και βάσει των κοινοτικών κανονισμών -ειδικό και κανονικό καθεστώς- απαιτείται ο προσδιορισμός του βάσει και των δηλώσεων του γεωργού.

Επίσης, είναι απαραίτητο να δηλώνονται από το γεωργό και οι συμπληρωματικές του δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται ή όχι με την αμιγή γεωργική δραστηριότητα.

Σχετικά με την κατανομή στους δικαιούχους ενιαίας ενίσχυσης και βάσει του ισχύοντος εθνικού καθορισμού του κατά κύριο επάγγελμα αγρότη, δηλαδή της εξασφάλισης του 51% από αγροτική δραστηριότητα, απεικονίζεται για το 2009 ότι:

Σε σύνολο 2.212.045653 ευρώ και σε σύνολο δικαιούχων 871.377

- έλαβαν 1.471,836,197 ευρώ, 288.610 (33%) οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.**
- Έλαβαν 740.208.957 ευρώ, 582,767 (67%) οι μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες**

Συνολικά να υπογραμμιστεί ότι το 33% των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών απορροφά το 67% και το υπόλοιπο 67% που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες απορροφά το υπόλοιπο 33% των κοινοτικών επιδοτήσεων.

5. Βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας δεν ορίζονται μέχρι σήμερα «οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες», αλλά οι «δικαιούχοι κοινοτικών επιδοτήσεων». Παρέχεται όμως για πρώτη φορά, με τον Κανονισμό 73/2007, η δυνατότητα να ορίσει το κράτος – μέλος τους δικαιούχους κοινοτικών επιδοτήσεων, βάσει της ενασχόλησής τους στη γεωργική δραστηριότητα.
- Δίνεται η δυνατότητα σταδιακά τα κράτη - μέλη να ορίσουν ή να καταναείμουν τις κοινοτικές επιδοτήσεις, βάσει των πολιτικών τους προτεραιοτήτων.
6. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά τη συζήτηση για το μέλλον της ΚΑΠ, μετά το 2013, τα κριτήρια της απασχόλησης και του μεγέθους της αγροτικής εκμετάλλευσης μπορεί να αποτελέσουν τον πυρήνα του νέου πλαισίου της ανακατανομής του κοινοτικού προϋπολογισμού για την ΚΑΠ.
7. Αποτελεί προτεραιότητα, σε εθνικό επίπεδο, για τον κάθε παραγωγό,
- η πλήρης χαρτογράφηση της γεωργικής του δραστηριότητας,
  - η ψηφιοποίηση των δικαιωμάτων και της αγροτικής γης βάσει του ΟΣΔΕ ,
  - η καταγραφή των επενδυτικών προγραμμάτων, όπου έχει ενταχθεί,
  - η συμμετοχή του σε περιβαλλοντικά προγράμματα,
  - η παρακολούθηση της χρήσης εφοδίων,

- η ένταξή τους σε φορολογικές πολιτικές και τραπεζικές διευκολύνσεις,
- οι αποζημιώσεις από την ασφάλιση της αγροτικής εκμετάλλευσης. κλπ.

Αποτέλεσμα της καταγραφής όλων αυτών των στοιχείων, είναι η δυνατότητα έκδοσης μιας ειδικής κάρτας-ταυτότητας, βάσει της οποίας θα είναι δυνατή η πλήρης παρακολούθηση και η ουσιαστική στήριξη της αγροτικής δραστηριότητας. Σταδιακά, ο παραγωγός, με την βοήθεια και των θεσμικών του οργανώσεων θα υποστηριχθεί, ώστε να στραφεί δυναμικά στην αγορά με ποιοτικά και ανταγωνιστικά προϊόντα, από τα οποία θα αποκομίζει μια δίκαιη πρόσοδο.

Αναλυτικότερα,

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η θεσμοθέτηση των κατάλληλων μηχανισμών και διαδικασιών για την καταγραφή όλων των αγροτών και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, με όλες τις απαραίτητες αλφαριθμητικές και χαρτογραφικές πληροφορίες, για τη λήψη αποφάσεων και την άσκηση της αγροτικής πολιτικής (άρθρο 2 παρ.1 και 3 παρ.1) και ο καθορισμός της έννοιας του επαγγελματία αγρότη.

Για την αποτελεσματική χάραξη της σύγχρονης αγροτικής πολιτικής και την λυσιτελή επίλυση των αγροτικών ζητημάτων επιτακτική τέθηκε η ανάγκη ενοποίησης της βάσης δεδομένων του υπάρχοντος Μητρώου που έχει συνταχθεί με βάση το άρθρο 1 του Νόμου 2332/1995 και της βάσης δεδομένων του Συστήματος

Υποστήριξης της Λήψης Αποφάσεων Σχεδιασμού Διαρθρωτικών Μέτρων Αγροτικής Πολιτικής, σε μία ενιαία βάση δεδομένων, που στο εξής θα ονομάζεται «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)». Η βάση αυτή θα περιλαμβάνει τόσο αλφαριθμητικές όσο και χαρτογραφικές πληροφορίες και η ενημέρωση θα γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του δικτύου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (άρθρο 9 παρ.1 και 2 και άρθρο 8).

Ομοίως, τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου Μητρώα επιμέρους κλάδων ή καλλιεργειών μπορούν να εντάσσονται στο ΜΑΑΕ, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εφόσον δεν επιβάλλεται η χωριστή τήρησή τους από τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τις ανάγκες εφαρμογής αυτών (άρθρο 9 παρ.3).

Υποχρέωση Καταγραφής των Αγροτών και των Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

Ενόψει της θεσπίσεως ενιαίου Μητρώου, κρίσιμος είναι ο ορθολογικός προσδιορισμός του υποκειμενικού εύρους των εγγραφόμενων προσώπων.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, η εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) είναι

υποχρεωτική για όλα τα ενήλικα φυσικά πρόσωπα, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα, δηλ, κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας ήτοι τη φυτική, τη ζωική ή την αλιευτική παραγωγή (θαλάσσια και εσωτερική αλιεία) που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων καθώς και την επαγγελματική δραστηριότητα που αφορά στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων ως και για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που κατέχουν αγροτική εκμετάλλευση χωρίς να ασκούν προεχόντως αγροτική δραστηριότητα. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι:

(α) Επαγγελματίες Αγρότες

Τα φυσικά πρόσωπα, ενήλικοι άνδρες και γυναίκες, που εγγράφονται στο ΜΑΑΕ πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παρ.1 του σχεδίου νόμου ως επαγγελματίες αγρότες, δηλ. αθροιστικά α) να είναι κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, (ο όρος αγροτική εκμετάλλευση περιλαμβάνει τη μονάδα παραγωγής αγροτικών προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης, τυποποίησης και συσκευασίας αυτών, καθώς και τη μονάδα που δραστηριοποιείται στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων), β) να είναι ασφαλισμένοι στον Ο.Γ.Α (σημειωτέον ότι θεωρούνται επαγγελματίες αγρότες, οι αγρότες που άλλαξαν κύριο κλάδο ασφάλισης λόγω της απασχόλησής τους σε αγροτουριστικές μονάδες ή σε μονάδες διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), γ) να ασχολούνται

επαγγελματικά με την αγροτική δραστηριότητα κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας τους και να λαμβάνουν από την αγροτική δραστηριότητα το 35% του συνολικού ετήσιου εισοδήματός τους και δ) οι απασχολούμενοι στην αλιευτική παραγωγή να είναι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας ατομικής αλιείας και άδειας επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θέτει τις προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό ενός φυσικού προσώπου ως επαγγελματία αγρότη. Σημαντική θεωρείται κατά τις συγκεκριμένες διατάξεις μεταξύ άλλων η αυτοπρόσωπη απασχόληση του φυσικού προσώπου κατά ποσοστό 30% του συνολικού χρόνου εργασίας του, και, σε περίπτωση ύπαρξης άλλου επαγγέλματος ή εισοδημάτων από άλλες πηγές, ορίζεται ότι το ύψος του εισοδήματος που θα προέρχεται από την αγροτική εκμετάλλευση πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 35% του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του. Και τούτο, διότι ενόψει της φύσης της αγροτικής απασχόλησης, και της κατά τα γνωστά ευμετάβλητης οικονομικής απόδοσης εξαιτίας αστάθμητων παραγόντων είναι σκόπιμο να αποκλείεται κάποιο πρόσωπο από το χαρακτηρισμό του επαγγελματία αγρότη τότε μόνο όταν το ύψος του εισοδήματος είναι κατώτερο του 35% του συνολικού ετήσιου, ήτοι τμήματος επουσιώδους σε σχέση με το εισόδημα που αποκομίζει από την ενάσκηση άλλου επαγγέλματος, ασφαλιστέου σε άλλο φορέα, και ο χρόνος αυτοπρόσωπης απασχόλησής του να μην είναι κατώτερος από 30% του συνολικού χρόνου εργασίας του.

(β) Κάτοχοι Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Εγγράφονται στο ΜΑΑΕ τα φυσικά πρόσωπα εκείνα που αν και δεν είναι επαγγελματίες αγρότες, είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης κατά τους όρους του άρθρου 2 παρ. 2 του σχεδίου νόμου. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης θεωρούνται : α) οι κύριοι, συγκύριοι ή νομείς αγροτικής εκμετάλλευσης ή β) οι μισθωτές ή αγρολήπτες αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν απαιτούνται οι προϋποθέσεις της αυτοπρόσωπης ενασχόλησης με την αγροτική εκμετάλλευση, ή τα ελάχιστα ποσοστά εισοδήματος ή χρόνου ενασχόλησης σε αγροτική δραστηριότητα, ή της ασφάλισης στον Ο.Γ.Α. που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου. Κατά τους όρους της διάταξης αυτής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων εγγράφεται και πχ. ο επιτηδευματίας, ή δημόσιος υπάλληλος κλπ που δεν ασχολείται με το αγροτικό επάγγελμα, αλλά κατέχει αγροτική εκμετάλλευση και λαμβάνει εισόδημα από την εκμετάλλευση αυτή.

Στο ΜΑΑΕ εγγράφονται υποχρεωτικά και τα νομικά πρόσωπα που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης συμπεριλαμβανομένων και των μεικτών αγροτικών εκμεταλλεύσεων (δηλ τα νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς).

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπει και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί από το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο για την

εγγραφή στο Μητρώο των Αγροτών και των Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων. Προβλέπεται αναλυτικά η διαδικασία, συμπλήρωσης και υποβολής της αίτησης για την εγγραφή στο ΜΑΕΕ, τους φορείς για την ενημέρωση και εποπτεία του ΜΑΑΕ. Επισημαίνονται παράλληλα και οι επιπτώσεις που θα επέλθουν στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο σε περίπτωση παράλειψης, ή εκπρόθεσμης συμπλήρωσης της αίτησης και υποβολής αυτής, ή ανακριβούς ή ψευδούς συμπλήρωσης και υποβολής της.

Αναφέρεται επίσης, ότι πηγές για την ενημέρωση του ΜΑΑΕ θα είναι α) το ΟΣΔΕ, β) η αίτηση για την ενιαία ενίσχυση, γ) κάθε άλλη πηγή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που τηρεί και ενημερώνει μητρώα όπως ο Ε.Λ.Γ.Α. και η Τοπογραφική Υπηρεσία του Υπουργείου κλπ. και γ) άλλοι δημόσιοι φορείς όπως το Υπουργείο Οικονομικών, η ΕΣΥΕ, το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κλπ.

Εν κατακλείδι με τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου επιδιώκεται να αποσαφηνιστεί η έννοια του επαγγελματία αγρότη και να καταγραφούν οι επαγγελματίες αγρότες και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης σε μια ενιαία βάση δεδομένων το «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)» που θα περιλαμβάνει το υπάρχον Μητρώο που έχει συνταχθεί με βάση το άρθρο 1 του Ν.2332/1995 και τη βάση δεδομένων του Συστήματος Υποστήριξης της Λήψης Αποφάσεων Σχεδιασμού Διαρθρωτικών Μέτρων Αγροτικής Πολιτικής για την αποτελεσματικότερη ευρύτερη αγροτική πολιτική.

Θεσπίζονται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις εγγραφής των φυσικών και νομικών προσώπων στο ΜΑΑΕ ώστε να διασφαλιστεί ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν τα ευεργετήματα που προβλέπονται από τις κατά περίπτωση ειδικές διατάξεις για την υποστήριξη της αγροτικής οικονομίας.